

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 494/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného advokátkou Mgr. Júliou Friščákovou, Kálov 19, Žilina, proti postupu Okresného súdu Martin v konaní sp. zn. 23T/49/2009 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručených čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v trestnom konaní. Žiada priznať finančné zadost'učinenie 9 500 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ bol v označenom trestnom konaní s právoplatnosťou k 8. februáru 2011 uznaný vinným zo spáchania prečinu pyliactva, bol mu uložený peňažný trest 3 000 eur s náhradným trestom odňatia slobody na 9 mesiacov a trest zákazu činnosti výkonu poľovníckeho práva na 30 mesiacov. O návrhu prokurátora na zhabanie doličných vecí prednesenom na hlavnom pojednávaní 11. júna 2010 nebolo rozhodnuté. Po zaplatení peňažného trestu a po rozhodovaní

o podmienenom upustení od trestu zákazu činnosti výkonu práva poľovníctva vrátane osvedčenia sa sťažovateľa a zahladení odsúdenia bol predmetný spis archivovaný.

3. Na žiadosť Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine zo 14. apríla 2025 bol spis vyžiadaný z archívu a obnovený z dôvodu potreby rozhodnúť o doličných veciach. Okresný súd nariadil verejné zasadnutie na 17. júl 2025. Na verejnom zasadnutí sťažovateľ prostredníctvom splnomocnenca uviedol, že nie je zúčastnenou osobou, nemá k veciam, na ktoré sa vzťahuje návrh na zhabanie, vlastnícke právo a ani iné právo na ne sa viažuce, nemá ich ani v dispozícii, pričom ich v dispozícii ani mať nechce. Prokurátor na to reagoval návrhom zisťovať okruh možných vlastníkov dotknutých vecí a v prípade neúspechu ustanoviť opatrovníka. V súlade s tým okresný súd verejné zasadnutie odročil na neurčito.

III.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ namieta porušenie svojich označených práv priet'ahmi v postupe okresného súdu, ktorý ani 15 rokov po podaní návrhu prokurátora o zhabaní vecí nerozhodol. Rozhodovanie o zhabaní vecí nie je podľa sťažovateľa skutkovo ani právne náročné. Pretože sťažovateľ nemal vedomosť o návrhu prokurátora inak ako podľa záverečnej reči a dozvedel sa o ňom po viac ako 15 rokoch, od kedy ho prokurátor predniesol, a bol toho názoru, že namietané konanie je právoplatne skončené, nemožno dĺžku konania pričítať na ťarchu sťažovateľa. Okresný súd reagoval na návrh prokurátora 15 rokov trvajúcou absolútnou nečinnosťou.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Z argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ namieta postup okresného súdu v trestnom konaní, v ktorom bol právoplatne odsúdeným, a to v súvislosti s rozhodovaním o návrhu prokurátora na zhabanie vecí.

6. Ústavný súd zdôrazňuje, že základným účelom trestného konania v jeho súdnej fáze je rozhodnúť o obžalobe prokurátora, čo obsahovo znamená posúdiť trestnú zodpovednosť obžalovaného. Obžalovaným v označenom trestnom konaní bol práve sťažovateľ a o jeho vine a treste, ako aj proti nemu uplatnenom nároku na náhradu škody bolo právoplatne rozhodnuté už v roku 2011. Tým bola nastolená právna istota sťažovateľa o otázkach, ktoré boli podstatné pre súdnu ochranu poskytovanú mu v predmetnom trestnom konaní. Za štandardných okolností vedie konštatovaný záver ústavný súd k odmietnutiu ústavnej sťažnosti alebo k jej nevyhoveniu, pretože ústavná sťažnosť musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv (IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05). Tento prístup je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

7. V trestnom konaní sa však rozhoduje aj o iných súvisiacich otázkach, čo môže mať za následok, že právna neistota strany trestného konania pretrváva aj po právoplatnom rozhodnutí o vine a treste. K takým otázkam patrí aj rozhodovanie o zhabaní vecí, ku ktorému môže dôjsť aj mimo hlavného pojednávania. Pre záver o pretrvávajúcej právnej neistote relevantnej z hľadiska základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov je však v popísaných okolnostiach rozhodujúce,

či strana trestného konania podávajúca ústavnú sťažnosť môže byť rozhodnutím o zhabaní vecí dotknutá. Zhabanie vecí totiž možno uložiť aj osobe odlišnej od právoplatne odsúdeného páchatel'a trestného činu (§ 83 ods. 1 Trestného zákona). Práve preto Trestný poriadok v § 45 zavádza samostatnú procesnú kategóriu „zúčastnená osoba“, ktorá je zároveň stranou trestného konania (§ 10 ods. 10 Trestného poriadku).

8. Z príloh ústavnej sťažnosti jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ v aktuálnej fáze trestného konania na okresnom súde namieta, že nemá postavenie zúčastnenej osoby. Necíti sa ani ako vlastník vecí, ktoré majú byť zhabané, ani ako ich držiteľ, ba ani ako nositeľ iného práva k nim. Zjavne o ne ani nemá záujem. Úlohou okresného súdu v ďalšom priebehu konania teda bude zisťovanie okruhu vlastníka/vlastníkov vecí, o ktorých zhabaní bude následne rozhodovať. Sťažovateľ síce zostáva formálne stranou daného trestného konania, do práv rámcujúcich jeho subjektívnu sféru chránenú základnými právami a slobodami však už vzhľadom na predmet rozhodovania a skutkové okolnosti tvrdené ním samým zasiahnuté byť nemôže. Inými slovami, „vec“, na prerokovanie ktorej bez zbytočných priet'ahov má každý podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny právo, je v označenom trestnom konaní vo vzťahu k sťažovateľovi ako osobe, proti ktorej sa trestné konanie vedie, vyčerpaná. Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov i právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote chránia právnu istotu účastníka rozhodovacieho procesu. Sťažovateľ však v konaní na okresnom súde namieta, že nemá k veciam, o zhabaní ktorých sa má rozhodovať, žiadne majetkové právo. Nemôže teda pociťovať právnu neistotu vyplývajúcu zo skutočnosti, že o zhabaní dosiaľ rozhodnuté nebolo. Aj keď označené trestné konanie z čisto časových hľadísk predstavuje bezpochyby dlhotrvajúci rozhodovací proces, kritérium významu veci pre sťažovateľa tvoriace súčasť metodiky posudzovania zásahu do základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a do práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00, bod 36) v danom prípade ústavnému súdu nedovoľuje konštatovať po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie porušenie uvedených práv. Ústavná sťažnosť je preto v časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

9. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažovateľ navrhované vyslovenie porušenia týchto práv v ústavnej sťažnosti nijako osobitne nezdôvodnil. Ústavnej sťažnosti preto v tejto časti chýba náležitosť požadovaná v § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to uvedenie konkrétnych právnych dôvodov, pre ktoré podľa sťažovateľa malo dôjsť k porušeniu týchto jeho práv. Ústavnú sťažnosť v tejto časti preto ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku zákonom ustanovených náležitostí.

10. Odmietnutie ústavnej sťažnosti má za následok, že bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch formulovaných sťažovateľom (finančné zadosťučinenie, náhrada trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2025

Robert Šorl
predseda senátu